

Mūsų LIETUVA

NR. 20 (1033) S. PAULO — BRASİL — 1968 M. GEGU ĖS — MAIO 17 D. — XX METAI

Plačia amė Pasaulyje

Paryzius

Prasidėjo Komunistų derybos su Š. Amerika dėl tautos derybų Vietname. Derybos prasidėjusios gana draugiškoje nuotaikoje.

Viena tačiau tenka iškelti ir riebiai pabrėžti. Karalių laikais ėjo gandas, kad koks tai valdovas puotavęs ir užęs, kai jo armijos pasiuntinys negalėjo prie jo priėti ir pasakyti, kad jo kariuomenė apsupta ir baigiama sumušti. «Apie tai vėliau pakalbėsime» atsakęs, Tuo tarpu jis negalija apšviesti gražių ponių kompanijos.

Panašus dalykas atsitiko ir Paryžiuje. Komunistai vis delsia ir delsia pradėti derybas. Atvykę Paryžiun surengė didelę puotą savo bičiuliams ir gerai uliavojo, kad tuo pačiu metu dešimtys ir šimtai karių tiek vietnamiečių komunistų, tiek amerikiečių sužeisti, sužaloti kraują liejo ir daugelis gyvybes paguldė. Ir tai nėra «šokių balus» kapinėse? Tiek tai turi žmogui meilės tikrieji komunistai.

Maskva

Labai dideli rūpesčiai prislėgė komunistinius ponus. Braška traška jų imperija ne tik iš lauko, bet ir viduje.

Pavergtoji Lietuva

Visur bruka rusus

Lietuvos teritorijoje suorganizuotos komunistų partijos sekcijos ne tik viršūnė Vilniuje, bet ir miestuose bei miesteliuose rūpestinai nusagstyta rusais pareigūnais. Šių metų pradžioje buvo atliekamas rajomų (rajoninių partijos vadovybių) perrinkimo formumas. Laikraščiuose ta proga buvo minimi, kur koki dabar yra rajoniniai sekretoriai (va'dybu nariai). Beveik kiek viename rajone, jei ne daugiau, tai bent vienas iš trijų sekretorių yra rusas. Pavyzdžiui: Akmenėj — N. Krasilnikov, Anykščiūose — D. Grabusov, Eišiškėse — Afanasij G. Kovikov (pirmasis sekretorius, šalia jo Milaszewicz, S. Greviški, Ignalinoj, P. Kolesnikov, Jonavoje; — F. Žabin, Jonišky — A. Guščin, Kaišiadoryse — V. Kiursin, Kauno rajone — A. Smirnov, Kupiškio — A. Sagulta, Mažeikių — V. Šarapajev, Panevėžio raj. — J. Kalačiova, Raseinių — Lev. Molotok Ro-

Todėl paskubomis jie suaukė dar ištikimųjų savo tarne lių pasitarimą kas daryti (Lenkija, Vengrija, Bulgarija ir kt.). Pirmoji senokai nuo Maskvos atsiskyrė Jugoslavija, ir rusai nedrįso jos užpulti. Antroji buvo mažytė Albanija, pasukusi raudonosios Kinijos pusėn. Tiesiai vis labiau ožiutis pradėjo Rumunija. Vėliausiai ir Čekoslovakija. Ta tiek toli nuėjo, kad mažai kas iš komunizmo prietarų beliks jos santvarkoje. Užtat Rusijos komunistai dukta. Čekoslovakijos pusėn pasiuntė kariuomenės dalinius tikėdamiesi pagąsdinti, kad ji nusileistų ir pasiliktu Maskvos globoje. Ta gi neišsigando, bet toliau tvarkosi, kaip nori ir meta iš komunistų partijos visus Stalino ir jo linijos šalininkus. Jos pavyzdys padrasino Lenkijos bei Vengrijos komunistus. Pačioje Rusijoje vis daugiau protestų, vis daugiau reikalavimų daugiau laisvės žmonėms, ūkiui, fabrikams, rašytojams ir t.t. Vakarų pasauliui tai geri ženklai. Tai pradžia raudonojo imperializmo galo.

ISMETĖ IŠ SAJUNGOS

Maskva ir jos draugai išmetė iš karinės savo sąjungos Čekoslovakiją ir Rumuniją, Jomis nebesipatiki.

kiškio — S. Boldarev, Šilutės Berdnikov, Sirvintų — S. Korovin, Švenčionių — K. Finogenov, Trakų Grigorij Mogicev, Varėnos — P. Čiudėrov, Vilniaus (užmiesčio) — V. Petuch, N. Byčkov ir v. Gubin, Zarasų — A. Tujezov, E. Petrova...

Vilniaus miesto sudėtingesniame komitete ir mieste dailių komitetuose: J. Bielousov, A. Šachraj, G. Simonenko (organizacinio skyriaus vedėjas), A. Masiuk, R. Jadevič, N. Uksov... Kauno mieste — L. K. Maksimov, N. Laškov, F. Butykin, I. Golubov... Klaipėdov — D. Rožnov, Panevėžy — V. Plaksin, Šiauliuose — V. Avralev...

(ELTA)

Visi drauge

Kanados Londone (Detroito kaimyn-tėje) gegužės 11 d. buvo surengtas Baltijos valstybių nepriklausomybės 50 metų sukakties minėjimas. Mi-

nėjimą rengė Baltų Federacijos Londono skyrius (estai, latviai, lietuviai).

12 val. buvo iškilmingos pamallos Londono šv. Petro bazilikoje. 1.40 val. vaiaiko padėjimas prie paminklo žuvusiems. 2 val. — iškilmingi pietūs Centennial banketų salėje. Kalbėjo buvęs Kanados premjeras John G. Diefenbaker. 5.30 — meninė programa Centennial koncertų salei.

(ELTA)

Lietuvių Fronto Bičiulių Studijų Biuras išleido Vaitiekūno brošiūrą BENDRAVIMAS SU LIETUVA. Papildytas autorius jau anksčiau periodikoje tuo klausimu reikėtų pažūrų ir kitų pažūrų vertinimų rinkinys, 49 psl.

(ELTA)

Balandžio 22—24 į Vilnių buvo atvykęs A. Šeliepinas. Jis dabar yra profsąjungų pirmininko pareigose, bet Vilnių lankė kaip rusų kompartijos politbiuro narys. Čia jis Lietuvos teritorijoje veikiančioms partijoms aktyvistams aiškino neseniai Maskvoje įvykusio partijos centro komiteto posėdžio nutarimus. Iš klausę aiškiai, aktyvisti, supranta, priėmė rezoluciją, kad visiškai pritaria partijos OK linijai, ypač nusistatymui padėti Š. Vietnamui prieš Ameriką, padėti arabams prieš Izraelį ir mobilizuoti viską, kas padėtų sutramdyti «Vakarų Vokietijos revanšistus».

Tarp visos eilės kitų pasižadėjimų maskvinei partijai vadovybei, aktyvistai labai įsakmiai dar kartą pasižadėjo «duoti reikiamą atkirtį bet kuriems svetimų pažūrų ir nuotaičių pareiškimams... ir toliau nesutaikomai kovoti prieš imperialistinę propagandą ir jos agentūras — buržuazinių nacionalistų ideologines diversijas».

Nėra abejonės, kad šis pasižadėjimas buvo padikuotas turint galvoje Lenkijos ir Čekoslovakijos pastaruosius įvykius ir jų atgarsius Lietuvoje.

Po pranešimo aktyvistams, Šeliepinas buvo pavadžiotas ir paveziotas įprastiniu turistų keliu: viena įmonė vilniuj, paskui Trakai, Pirėiupis ir Druskininkai.

(ELTA)

Koncertuoti Lenino garbei gegužės 22 d. į Kremlių buvo iškviestas ir V. Bartusevičiaus vadovaujamas «Lietuvos ansamblis».

Lietuvos Laisvės Kovos Metai

Šio «M.L.» nr. garbės leidėjas yra

ANTANAS GAULIA

IŠ RIO DE JANEIRO

Jau kelinta karta šis uolusi ML rėmėjas leidžia Mūsų Lietuvą. Beveik kiekvienais metais jis be ilgo prašymo pasišauka išleisti nors vieną laikraščio numerį. Už tai mes labai jam esame dėkingi ir linkime stiprios sveikatos bei gero pasisekimo jo darbuose. Jis yra uoliosios spaudos rėmėjas ir platintojos Uršulės Gaulienės sūnus.

Dėkinga Administracija

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TREČIOJO SEIMO KOMITETAS

NEW YORKE

84—20 112th Street Richmond Hill, N. Y. 11418

1968 LAISVĖS KOVOS METAI

LIETUVIAI,

Mūsų Tėvynė pavergta.

Mums reikia visuotinių pastangų, pasiaukojimo ir lėšų TĖVYNĖS LAISVĖS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSTATYmui.

Šiais laisvės kovos metais mes kol kas pasyvūs — turime atbusti, turime suprasti kad mūsų tikslas LAISVA IR NEPRIKLAUSOMA LIETUVA yra šventas ir didvyriškas. Mums nevalia pailsti, sustod ir apsiprasti su padėtimi. Mums reikia visuotinos vienybės, daug nuoširdesnės ir pilnesnės nei iki šiol turėjome.

Taigi tam reikia aukos ir kol kas tik piniginės — ne nebūtinai didelės sumos iš vieno ar kelių — jos reikia iš kiekvieno. Iš mūsų visų, paremkime Jungtinį Finansų Komitetą!

KREIPKIMĖS MES Į KOMITETĄ, O NE JIS Į MUS — išigykime viską ką jis per Bendruomenės Apylinkes mums, už centus, siūlo. Tuo sudarys sumą Laisvės Kovos metu užsimojimams vykdyti. Tuo pačiu bus didelė parama III PLB Seimo reikaluose, jei mes norime, kad III Seimas būtų vertas visų lietuvių pastangų.

PLB TREČIOJO SEIMO KOMITETAS

Informacijos Sekcija — BIULETENIS SPAUDAI

ŠIUO BIULETENIU SPAUDAI, PLB III-jo Seimo Komitetas pradeda periodine informacija apie Komiteto darbus.

1. Galutinai suformuotas PLB III-jo Seimo Komitetas.
2. PLB, rugpjūčio 29, 30, 31 dd. ir rugėjo 1 ir 2 d.d. New Yorke šaukia PLB III Seima.

3. SEIMO DARBŲ TVARKE:

a. Darbo posėdžiai

b. Paskaitos: «Laisvinimo Kova ir Politinės Perspektivos VILKO pirm. dr. J. K. Valiūnas
«Ok. Lietuvos Padėtis ir Išsivija» St. Lozoraitis, Jr.

«Išsivijos Kultūros ir Sviavimo rūpesčiai» Kanados LB pirm. A. Rinkūnas
Valstybingumas ir Tautiškumas» prof. dr. A. Klimas.

c. LITERATŪROS VAKARAS. Vadovaus rašt. P. Jurkus
d. JAUNIMO MANIFESTACIJA: Motorkada, Sporto Varžybos, Parodos, Mūsų Lithuania rinkimas.

e. Seimo Banketas

f. Iškilmingos pamaldos — Šv. Petriko Katedroje.

g. Iškilmingas Seimo posėdis:

Kultūrininkų ir kultūros darbuotojų pagerbimas
1968 metų premijų įteikimas.

h. Didysis Seimo Koncertas Lincoln Centre:

1. Simfoninė dalis: Simfoninis orkestras, solistai: Stan-kaitytė, Baras, Vaznelis; Dirigentas: V. Marijosius. Kompozitoriai: Gaidelis, J. Kacinskas, Lapinskas. Visi kuriniai nauji ir bus pirma karta išpildomi. Tokia programa sutartu tikslu duoti progos mūsų kompozitoriams ir menininkams pasirodyti žymiausiajam muzikos centre Amerikoje — Lincoln Center,

2. Čiurlionio Ansamblis iš Clevelando.

i. Meno paroda — ruošinama skaidrėmis. Numatoma apie 2.000 darbų paroda.

j. Ekskurcija laivu apie New Yorką — vainiko padėjimas prie Laisvės Statulos.

4. Seimo vadovas — red. Paulius Jurkus (Seimo programa ir sveikinimai),

5. Numatoma susukti Seimo filmą, užrekoruoti į juostą Seimo darbus, surinkti viską kas bus lietuviškoje periodinėje spaudoje apie III LB Seima

INFORMACIJOS SEKCIJA

Mūsų 13-ji Gegužio

Lietuvių religiniame ir tautiniame gyvenime yra atmintina gegužio 13-ji. Tą dieną Romoje buvo pasirašytas aktas prašęs Lietuvių tautai Šv. Mergelės Marijos Nekalčiausios Širdies globos.

Lietuviams yra jau sena tradicija gegužio mėnesį atžymėti pagarbos ir atsidavimo išraiška Švenčiausiai Marijai. Ne tik laisvės laikais Lietuvoje, o net tremties stovyklose gegužio mėnesio lietuvių pamaldos įpaliko kažkur apie mūsų gražius iki šiol neužmirštamus prisiminimus. Ir laisvajame pasaulyje pasklidusių lietuvių tarpe šis pamaldumas nemirė ir tenimiršta. Ypatingai šiais Lietuvių Tautai sukaktuviniiais metais kasdien ir visi kartu maldaukime Šv. Mariją dar jautresniau, kad ji nepaskaitytų mūsų tautos kalte, ką Lietuvoje padarė svetimi: išprofanuotų jos šventovių, nutilusių jos garbei giesmių. Savo maldose ypatingai prisiminkime Lietuvos jaunimą, kuris visokiais būdais klaidinamas, ne tik girdėdamas suklastotą ir išniekintą savo tautos istoriją, kuriam pristatomas geradarių ir globėjų tas, kuris nužudė ne vieno iš jų tėvus, sugriovė Lietuvos laisvą gyvenimą. Tam jaunimui net įstatymais ir visokiomis bausmėmis draudžiama ką nors teisingo sužinoti apie Dievą, apie šv. Mariją, apie savo santykius su jais, juos garbinti, kuris žalojamas t. š. čia bedievybe ir dorinių palaidumu. Prašykime Švenčiausią Mariją pagalbos ir darykime kas mūsų galioje gelbėti Lietuvos jaunimą iš dvasinės mirties pavojų, laisvame pasaulyje augantį lietuvių jaunimą augti žmonijos šviesai.

Ir laisvės laikais Lietuvoje ne visi galėjo gegužio mėnesį kasdien dalyvauti bažnyčiose ar bendrose kaimo marijinėse pamaldose. Tokiė meldavosi savo šeimoje. Darykime panašiai ir dabar. Visais atžvilgiais naudingiau dalyvauti bendrose lietuvių pamaldose. Kas tačiau negali, kiekvienas sukurkite savo šeimoje maldingumą į Šv. Mariją šventovę.

Garbinkime Mariją už tuos, kurie ją niekina, garbinkime už tuos savus brolius ir seseris, kurie svetimų priepaulyje negali ar bijo viešai ją garbinti. Maldaukime Švenčiausią Mariją už save, už visą mūsų tautą.

Vyskupas Vincentas Brizgys.

Sirdzių perkėlėjas tiki į Dievą

ŠIRDIE PERKĖLIMO CHIRURGAS PROF. BARNARDAS
APIE SUSITIKIMĄ SU ŠV. TĖVU PAULIUM VI

Žymusis Pietų Afrikos chirurgas prof. dr. Christian Barnardas sausio pabaigoje buvo priiėtas privačioje audiencijoje popiežiaus Pauliaus VI jo. Prof. Barnardas yra asmuo, apie kurį pastaruoju metu yra daugiausia rašoma ir kalbama visame pasaulyje. Jis yra padaręs dvi širdies perkėlimo operacijas. Abi operacijos techniškai gerai pavy-

ko. Pirmasis pacientas Waškanskis, kuris tarp kita ko buvo gimęs Lietuvoje, su jam perkelta mirusio žmogaus širdimi išgyveno 18 dienų. Mirė ne tiek dėl širdies, kiek dėl kituose organuose kilusių komplikacijų. Antrasis pacientas Blaibergas su mirusio žmogaus širdimi, kurią jam perkėlė prof. Barnardas, padedamas gydytojų ekipos, gyvena daugiau kaip du mėnesius. Tikimasi, kad už kelių savaičių jis galės būti išleistas iš Kapštatos ligoninės P. Afrikoje. Praktiškai įrodydama, kad širdies perkėlimo operacijos yra galimos, prof. Barnardas medicinoje atvėrė naujas plačias galimybes.

Prof. Christian Barnardas yra 45-rių metų amžiaus. Jo tėvas yra neturtingas landijos reformatų Bažnyčios misionierius, atvykęs į Pietų Afriką skelbti Kristaus Evangelijos vietiniams gyventojams negrams. Apie savo tėvą, kuris yra miręs prieš dešimtį metų, prof. Barnardas

visuomet kalba su didele pagarpa ir meile, reikšdamas jam dėkingumą tarp kitų dalykų ir už religinį, krikščionišką išauklėjimą. Tikėjimas į Dievą, religija prof. Barnardas gyvenime užima labai svarbią vietą. Net savo chirurginėje veikloje prof. Barnardas religijai priskiria esminį vaidmenį. Po širdies perkėlimo operacijos jis spaudos konferencijoje pareiškė:

«Šalia medicinos mokslo chirurgui, kuris nori, kad širdies perkėlimo operacijos pasisektų reikia dar kažko daugiau. Jam reikia tikėjimo į Dievą ir pasitikėjimo pačiu savimi. Be tikėjimo į Dievą nedaug galime atsiekti. Aš tikiu Dievą su giliu įsitikinimu, su tokiu pat įsitikinimu, kaip mano brolis Marius, kuris taip pat yra chirurgas ir dirba drauge su manimi toje pačioje gydytojų ekipoje. Tikiu Dievą, kaip tikėjo mano tėvas, kuris buvo misionierius».

Atvykęs į Romą sausio mė-

nesio pabaigoje, prof. Barnardas išreiškė norą susitikti su popiežium Paulium VI. Po privačios audiencijos, kuri užtruko apie 20 minučių, prof. Barnardas spaudos atstovams apie savo susitikimą su Šv. Tėvu pareiškė:

«Susitikimas su Paulium VI visų pirma buvo vienas iš didingiausių akimirksnių, kokį esu kada nors išgyvenęs. Iš tikrųjų, esu įpratęs kalbėtis su žmonėmis labai laisvai. Bet Šv. Tėvo akivaizdoje buvau taip susijaudinęs, kad neįstengiau pasakyti nieko. Didžiausią išpūdį man padarė jo nuostūmumas, jo atvirumas visoms žmonių problemoms ir tas būdas, kuriuo Šv. Tėvas sprendžia šias problemas. Manau, kad kaip tik tą nuostūmumą ir atvirumą žmonių problemoms labiausiai vertinu Šv. Tėvo asmenyje. Šv. Tėvas man sakė, kad su dideliu susidomėjimu sekęs mano darbus. «Nesu gydytojas, nesu mokslo žmogus, — kalbėjo Šv. Tėvas. — šioje srityje nieku negaliu pagelbėti. Bet — pridūrė atsisveikindamas — galiu kitokiu būdu būti Jums naudingas»: galiu melstis už Ju».

V. K.

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis dokumentais, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

ezidencija

Raštinė:

Via Piza, 204
tel. 31 2548

15 de Novembro, 244
40 Sala 19 - Tel. 37-0324
14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei daubų įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

VYSKUPIJOS B. VYSKUPŲ

Mirus vengrijos katalikų vyskupui Shvoy, tik trys Vengrijos vyskupijos turi savus vyskopus, būtent Kalocsa arkivyskupija, kurios arkivyskupas Endre Hamvas sunkiai serga, teinama ger vyskupija, kurios vyskupas Sandor Kovacs taip pat sunkiai serga ir Hajdudorog B zantijos katalikų vyskupija, kurios vyskupas Miklos Dudas kartu valdo ir Miskolc Bizanti-

(pabaiga 5 pusl.)

Gintarė Banatyė-Ivaškienė

Baltasis Stumbras

PREMIJUOTA ISTORINĖ APYSAKA JAUNIMU

(tęsinys)

— Tur būt, tikisi daug prisiplėšti, jei net žirgų tokion klampynėn atsivedė, — galvoja Buivydas,

Kiek toliau į kairę, kur vanduo daug gilesnis, iš vieno girios pakraščio į kitą plaukia, ragus atmetęs, briedis.

— Skuba lyg pabaidytas, — pastebi Lokys.

Iš antrojo kuoro į juos pradeda bėgti vyrai. Jis iš toli šaukia kažką ir rodo rankomis antrąjį kuorą.

— Plaustais plaukia! Jau visai arti Vaivoros!

— Kalbėk aiškiau, Vėsuli!

— liepia Lokys.

— Gi plėšikai, iš rastų plaustus pasidare!

— Ar daug plaustų?

— Penki, ant kiekvieno po keturis vyrus!

krivis, — Valiosime, — Atrėdo, kad dar ne visi: girioje girdėti ir daugiau balsų, — vėl praneša Vėsulis.

— Tai, regis, visas jų lizdas čia atkilo, —

— Buivydai, dek ugnis! — įsako Lokys.

Seniai paruošti rąstai ir sausos šakos greitai įsiliepsnoja. Aukštai iškiluslos liepsnos praneš kaimynams, kad Vaivora šaukiasi pagalbos, Lokys tuo metu pučia ragą ir bematant apačioje, kieme, pasigirsta skubančių karių žingsniai,

— Negaliu suprasti, kodėl jų tiek daug. Argi jiems taip būtina vaikus atsigrobti? — spėlioja Lokys.

— Ne tiek atsigrobti, kiek užsitikrinti, kad niekas nesusižino jų sėppinės ir išdavimo planų. Todėl būkite tikri, jei pagalba neateis, ne vienas mūsų gyvas neliks. Visą dieną turėsime kovoti

vieni.

Keturi vyrai, matyt, pagal anksčiau duotą Lokio įsakymą išsirikiuoja ant rastų lieptų, jungiančio abu kuorus. Jie jau šaudė į besiantinančius plaustus. Strėlės prieš dar nesiekia. Kuore Audrys su Draugužiu vienu du Krivis, Lokys ir Buivydas nusileido ženyn, palikę berniuką kūrgrindos stebėti ir laužo prižiūrėti. Apačioje, kieme, su kilusios moterys semia iš šulinio vandenį ir pila į ilgus, gilius lovius. Joms padeda ir Varpūnė.

Į kuorą atskubė susivėlęs Gendrutis, išvirkščia miline užavilkęs.

— Tai ir prasidėjo! — atsidūsta jis, įlindęs kuoran pro angą.

Paziūri Audrys į berniuką, ir apima jį gailės. Jis vargšas, vos valandžiukę numigęs, vėl turėjo keltis!

— Ką jos su vandeniu darys? — paklausia Audrys.

— Gaisrus gesins.

— Kokius gaisrus?

— Kai priešas degančias

strėles pradės laidyti ir padeginėti taikinius.

Audrys prisimena, kad ir tėtis jam apie tai yra pasakojęs,

— Eisiu Rintui pranešti, — sako Gendrutis, išsiblaivęs, pralinksmedžęs, vikrus, vėl toks kaip visada

— Tegū miega, — sudraudžia jį Audrys. — Pailsėjęs rytoj bus naudingesnis. Gal ir iš lanko strėlę galės paleisti.

Kitoje kiemo pusėje pasigirs aškavimai.

— Jau mūsų strėlės priešą pasiekia! — džiūgauja abu vaikinai, sprendami iš priešų šūkavimų. Jie pabėga kiek į šalį išsiūrėti į taikinius. Pirmutinis plaustas jau visai arti, Ant jo sugulę keturi vyrai, šarvuoti lengvais pinučių šarvais. Plausto pirmagalyje buvo iškėlę du didelius skydus, o kitais dviem iš viršaus prisidėngę. Lankai ir strėlės plūdurioja šalia, prie plaustų pririšti. Plaustai puikiai šarvuoti. Vaivoryškių strėlės jiems negali daug kenkti. Ir

taip, beveik netrukdomi, jie sparčiai artėja, šiurendami meldais ir nendrėmis.

— Vis dėlto sugalvojo! — nenoromis gėrėsi prieš išradinumu Audrys.

— Kad negiruėtume kertamų medžių, jie tuos plaustus turėjo pasidaryti giliai girioje. O paskui — žirgais pakrantėn atvilko — spėlioja Gendrutis.

— Bet kaip jie žino, kad mes čia esame?

— Girioje metų metus gyvena ir negalės susekti keturių vaikų pėdsakų! — nekantriai atsauna Gendrutis,

Tarška ir lūžta strėlės, atsimušdamos į skyduotus plaustus. Audrys išgirsta, kaip pirmasis plaustas dunktelia į krančio akmenis. Nuo jo nušoka visi keturi vyrai. Vienas iš jų Avaras. Jis šarvuotas kala vijuočių šarvais, aukštesnis ir stambesnis už kitus, tai ne sunku jį pažinti.

(B. D.)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RU: LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

RĖDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 10,00 visoje P. Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 25,00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr. \$ 60 00 Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 20 SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 15,00 paskutiniajame N Cr. \$ 10,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 5,00 Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pastangos Siekiant Lietuvos Laisvės

PREL. MYKOLAS KRUPAVIČIUS

KLAUSIMAS: Kokių pasaulėžiūrų žmonės dirbo anuomet Lietuvos nepriklausomybei atgauti ir koks buvo katalikų vaidmuo tame darbe?

Kalbėsiu tik apie politinius sambūrius. Paskirų asmenų neliesiu. Konstatuosiu tų sambūrių sprendimus Lietuvos laisvės reikalu. Nesileisiu į jų kritiką ir apeisiu jų realizavimą. Kalbėsiu tik apie tuos politinius sambūrius, kurie turėjo įtakos į lietuvių bendruomenę ir rado vietas istorijoje. Neieškosiu tų mažų grupelių, kurios kur- nekur pasireiškėdavo, nepalikdamos jokių pėdsakų bendruomenėje ir pražūdavo, kaip sapnas.

1. Katalikai

Ne kartą kilo išroškusi laisvės Lietuva, norėdama susikratyti ruso okupanto jungu. Tie sukilimai įdomūs. Bet kadangi jiems vadovavo svetimi Lietuvos idealams žmonės, kuriems rūpėjo ne laisva Lietuva bet sujungta su Lenkija, tad pro juos teks praeiti tylomis.

Kun. A. Mackevičiaus vadovautas 1963 m. sukilimas buvo vienintelis tame amžiuje, kuris siekė Lietuvos išlaisvinimo iš carų okupacijos ir dvarininkų vergijos. Jo sukilimo programa buvo paskelbta manifeste trumpai: žemė ir laisvė. Tą šūkį tame pačiame manifeste ir savo prakalbose ir pamoksluose taip aiškino: iškovoti lietuvių tautai politines teises, tautai savarankiškumą ir pagerinti sunkią valstiečių padėtį. Tad jo sukilimas buvo grynai lietuviškas. Jis buvo grynai lietuviškas ne tik dėl to, kad Mackevičiaus būriuose buvo vartojama tik lietuvių kalba, bet svarbiausia dėl to, kad jis siekė Lietuvai nepriklausomybės ir atsijungimo nuo Lenkijos. Neklystant galima pavadinti jo sukilimą ir katalikišku. Mackevičius ir mūsų šiuose dėvėjo sutaną ir dažnai stulą. Jo būrių lyg himnas buvo Dievas mūsų gelbėtojas. Kunigai jo žygiui pritarė. Jo artimiausi pagalbininkai buvo kun. Čepavičius, na. Noreika ir kiti. Jo bū-

riai bažnytkaimiuose buvo sutinkami varpų skambinimu ir kunigų, kurie vadą iškilmingai įvesdavo į bažnyčią, kurioje jis laikydavo šv. Mišias ir sakydavo pamokslus. Tam sukilimui pritarė ir mūsų didysis vyskupas Valančius. Slaptai jis laimino sukilimo vadus.

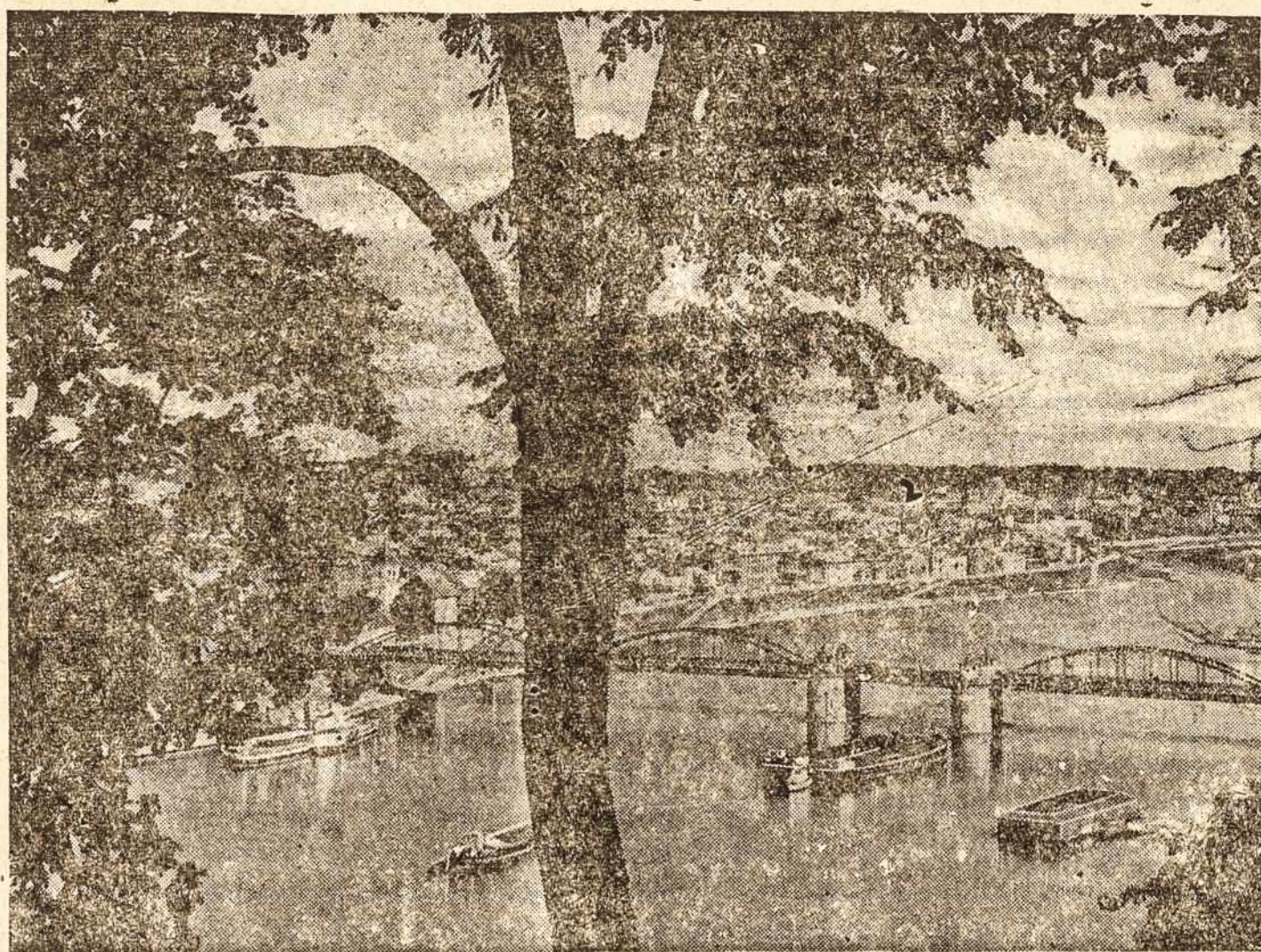
Muraviovas korikas su Mackevičiaus sukilimu turėjo daugiausia vargo; net pripažino, kad šis sukilėlių vadas buvo «labai vikrus, veiklus, protingas ir fanatikas» (Muraviovo atsiminimai lenkų kalba, Italija, 1945 m., 55-56 psl.).

Bet jėga nugalėjo jėgą; Mackevičius pralaimėjo. Jis su kiais 6 kunigais Kaune buvo pakartas. Už dalyvavimą Mackevičiaus sukilime įvairiais būdais buvo nubausti žemaičių vyskuij 107 kunigai, Vilniaus apie 100. Mažiausiai nukentėjo Seinų vyskupijos kunigai: 1 buvo sušaudytas, 20 išremta į Rusiją, kiti su skubo pasislėpti kitose valstybėse.

Daug nukentėjo dėl to sukilimo Lietuva. Bet jis turėjo ir teigiamų pasėkų: 1) jis tautai parodė organizacijos jėgą; 2) įrodė, kad už jos reikalus stoja ir kunigija ne tik žodžiu, bet ir darbu, ir 3) sustiprino viltį bendromis pajėgomis išsivaduoti iš okupanto ir dvarininkų vergijos. Tos pasėkos pasiliko ne be įtakos ir mūsų istorijos eigai.

Savo teigimu, kad kun. Mackevičiaus sukilimas buvo katalikiškas, nenoriu paneigti galimybės, kad jo būriuose galėjo būti koks nuosimtis katalikų ar netikinčiųjų. Jei jų buvo, tai ir jie ėjo savanoriškai po katalikų vėliava.

«Apžvalga» ir «Tėvynės Sargas». Lietuva, Muraviovo nukruvinta, nualinta, suterorizuota, parblokšta ir sutrupta po nelaimingai pasibaigusio 1863 m. sukilimo, nutilo beveik 20 metų. Bet nei žiaurysis Muraviovas neįstengė tu toje užgesinti laisvės ugnelės. Ji slapta buvo kurstoma palaikoma ir plėčiama. Po ilgų metų Lietuva atkiuto, užsigydė žaizdas, sustiprėjo ir

Kaunas - vaizdas iš Aleksotos

vėl stojo į kovą už savo tėvynės laisvę tik ne šaunamų ginklų, o spausdintu žodžiu: eina 1883-6 Aušra, 1889-1906 Varpas, 1890-6 Apžvalga ir kiti. Tėvynės Sargas atsirado per nesusipratimą. Jokių esminių pakeitimų jis nenešė. Miklas Romeris, vėliau Vytauto Didžiojo universiteto profesorius ir rektorius, teisingai rašė: «Tėvynės Sargas savo turiniu pasekė Apžvalgai Pabrėžiu žodį «pasekė», nes nieko nauja savo skiltysna neįnešė... Tėvynės Sargas yra Apžvalgos klerikalinės akcijos paveldėtojas... Apžvalgai žuvus svarbiausiu jos pakraipos reiškėju buvo Tėvynės Sargas.

Turėdamas tą faktą omenyje, paminėsiu tik tai, ką Apžvalga yra pasakiusi Lietuvos nepriklausomybės klausimu. Čia priminsiu, kad Apžvalga ir Tėvynės Sargas buvo potencialinių krikščionių demokratų organai, kaip Varpas buvo potencialinių liaudininkų organas.

1891 metais Apžvalga taip nusako savo tikslą: «iškariauti tikėjimo ir tautos liuosybę». Kitur be pareikštų pirmiau minėtų šiuo klausimų dar prideda: «Mes kariacjame už idėją, t.y. už savo bočių-prabočių šventą tikėjimą, už savo kalbą, už skriaudžiamus brolius, už mokslą, už savo tėvynę Lietuvą».

Apžvalga giliai tikėjo, kad Rusijos amžius jau neilgas; tai ypat ngai stiprino jos energiją kovai vesti. Tų pačių metų nr. 1 ji rašė: «Kas pasidarys su Maskolija?» į savo patį taip atsako: «Pasidarys tai, kas ir su Rymo imperija pasidarė. Atsiskirs nuo kita kitos tautos ir taps savistovės viešpatystės, kuriose bus tikėjimo ir sąžinės liuosybė. Laikai, kai maskoliškas «ilzinas» gaus galą rasit, jau visai netoli bėra... O kol tas galas ateis, ji ragina «drąsiai kariauti su savo tautos ir tikėjimo priešais, būti gerais

ir nepakruinamais lietuviais, kad pasidarius kokiai vėsulai ant Europos politiško regračio, galėtumėm ir mes pasinaudoti».

Pranašyste. Jos išsipildymo nereikėjo ilgai laukti. Nuo 1914-15 metų Lietuva rusų jau nebematė.

Tokios pat taktikos laikėsi ir Tėvynės Sargas.

Pirmoji 1904 m. krikščionių demokratų susivienijimo programa. Ligi nepriklausomybės laikų katalikai buvo susibūrę vienoj krikščionių demokratų partijoje. Tad politinė srityje jis atstovavo Lietuvos katalikiją.

Sios programos autoriai, 3 Petrapilio dvasinės akademijos profesoriai — Jakštas, Maijonis ir Būčys — į savo parengtą programą štai ką įdėjo Lietuvos ateities klausimu: «Liet. Krikščionių Demokratų darbavimos tikslas yra Lietuvos autonomija etnofiško se ribose. Autonomija susidės iš šitų tautos teisių: a) turėti savo šalies seimą Vilniuje, galintį ir turintį statyti teises ir skirti mokesčius visai autonomijos teritorijai, b) teismas ir administracija iš vietinių žmonių, c) visos mokyklos su vietine kalba, d) administracijos priegulmė nuo autonominio seimo ir jos atsakymas prieš jį, e) kariuomenės mokslo atlikimas savo krašte, f) sodžiuose ir miestuose vietinės savivaldos įstaigos skiria savo apskrīiui policiją jai moka algą ir jos darbus kontroliuoja...»

Autoriai įvade pasisako, kad šioji programa yra skirta tik gyvenamoms sąlygoms. Joms pasikeitus, bus keičiama ir programa. Autoriai turi omenyje pagrindinį klausimą: Lietuva — autonominis kraštas ar visiškai nepriklausomas? Jie pažymi, kad «programos pakraipa ir pamatinės tiesos nesimaino niekuomet».

Didysis Vilniaus Seimas 1905 metais Lietuvos laisvini-

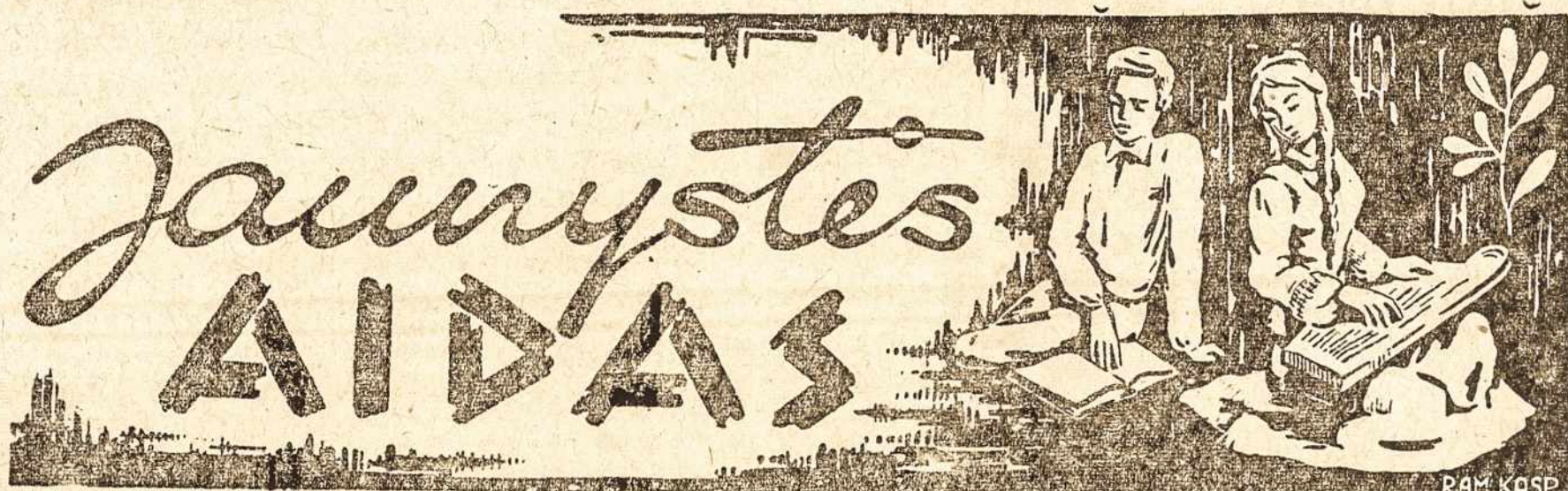
mo reikalu priėmė tokią rezoliuciją. «Kadangi Lietuvos gyventojų reikalai gali būti pilnai užganėdinti tikrai prie tikros mūsų kasto autonomijos (savivaldos) ir kadangi norima idant ir kitos Lietuvoje begyvenančios tautos galėtų pilnai laisve naudotis, lietuvių suvažiavimas nusprendė: reikalauti Lietuvai autonomijos su seimu vilniuje, isrinktu visuotinu, lygriu, tiesiu ir slaptu balsavimu, neišskiriant lyties, tautos ir tikėjimo. Poji autonomiškoji Lietuva turi būti sudėta iš dabartinės etnografinės Lietuvos, kaip branduolio, ir tų pakraščių, kurie dėliai ekonomišku, tautišku ir kultūrišku gyventojų priklausyti prie jos patorės... (Mykolas Romeris, Lietuvos konstitucinė teisė, I tomas, Kaunas, 1937 m., 455 psl.).

Kokį vaidmenį šiame seime suvaidino krikščionys demokratai? Seime jie pasirodė pirmu kartu, kaip suorganizuota politinė grupė ir kalbėjo grupės vardu Dėl pristatytos seimui tvirtinti rezoliucijos jie nieko negalėjo pridėti. nes metais anksčiau jų programoj iš esmės tokis pat pat reikalavimas buvo tilpęs. Seimo rezolucijos «projekte buvo paskelbta žūtbutinė revoliucija». Krikščionių demokratų frakcija, pasitarusi, pasiūlė «išbraukti iš rezolucijos visa tai, kas faktinai leiskė kruviną revoliuciją», palikti ją «be smurto ir kruvinų pradų» (kun. P. Būčys, Prisiminimai, Tėvynės Sargas, I tomas, 255 psl.). Seimas pasiūlymą priėmė vienbalsiai (M. Romeris, Lietuvos konstitucinė teisė, 13, 14 ir 15 psl.).

(Tęsinys sekančiame numeryje).

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVA TĖVYNEI

DVIKOVA

TIHAMEK TOTH

"Truputį pasisaugok! Ar žinai, kad aš jau galiu tave į dvikovą pašaukti?" — išdidžiai pasakė vienas abiturientas, ką tik gavęs brandos atestatą, jį pastūmusiam draugui.

Mat, vargšas manė galįs tuo būdu didvyriškai pasielgti. Bet jis buvo kaip tik vienas iš tų, kurie nedrįsta plaukti prieš srovę. Jis, kaip ir visa dabartinė mūsų jaunuomenė (Vengrijoje. J. K.), turėjo labai klaidingas pažiūras į garbę. Dažnai tenka girdėti, kaip patys gerieji jaunuoliai kalba: «Dvikova yra kvailybė. Tai laukinis būdas įsiskoti sau teisių. Bet vis dėlto esti atsitikimų, kada ji yra neišvengiama. Pasitaiko tokių situacijų, kai nieku kitu būdu negalima atlyginimo rasti. Tad lieka dvikova».

Gerai — atlyginimo. Vadinasi dvikovos tikslas turėtų būti atlyginimas. Bet je žmogui, kuris kitą apšmeižė, suteršė jam vardą, apgavo, pasakytų jį akis tiesą, tai kokia teise remdamasis jis gali ieškoti atlyginimo? Jis turi PASITAISYTI — štai geriausia priemonė pataisyti pašlijusią savo garbę. O jei jis griebsis kardo ar revolverio, manai tuo įrodys savo garbingumą? Anaipat! Tuo jis tik parodys kad moka lengvai žaisti savo gyvybę. Ar visoki plėšikai žmogžudžiai, akrobatai to pat nedaro?

Tik pamąstyk rimtai ir pamatysi, kad dvikova yra visai netikusia priemonė ieškoti atlyginimo. Dvikovoj galimos trys išeitys. Pirmą: besikaujantieji abu susižeidžia, kur čia atlyginimas? Antra, sužeidžiama nekaltoji pusė. Kur čia atlyginimas? Trečia, pasitaiko, kad ir ižeidėjas atsiima savo užmokestį yra sužeidžiamas, ar užmušamas ir kas? Ar tai atlyginimas?

Žinau, kad yra rimtai mąstančių vyrų, kurie religinių savo įsitikinimų verčiami, smerkia dvikovą. Bet kaikuriuose gyvenimo aplinkybėse — kaip sakoma minios priversti — neturi drašos nuo jos atsisakyti. Ir pasielgia visai nevyriškai.

Garbė yra moralinio žmogaus kilnumas. Ją prarasti gali TIK PATS ŽMOGUS, NEDOROVINGAIS A O ELGESIAIS. Iš tikrųjų teisinga buvo stabmeldžių pažiūra, kad išorinis ižeidimas ar pajuokimas tik padidina ižeistojo garbę. Kilnūs romėnai visados eidavo ne į dvikovą, bet į teisumą. O vis dėlto niekas nepasakys, kad jie buvo bailiai.

Mūsų gi laikais visuomenėje vyrauja kvailos pažiūros, kad ižeidimus galima atlyginti ne teismo, bet greitos dvikovos keliu. Pažįstu net tokių, kuriems nepriėmus šaukimo dvikovon, laiko bailiais ir nesubrendėliais.

Bet to nepaisant, mums reikia tvirto būdo vyrų, kurie pradėtų griežtą kovą su tokiomis persenusiomis ir nekrikščioniškomis pažiūromis. pats gerai pažįstu keletą žymių asmenų, užimančių visuomeniniame ir politiniame gyvenime aukštas vietas, kurie viešai pasakė, kad religiniai jų įsitikinimai neleidžia kautis.

Žinoma, jie saugojasi, kad nieko neįžeistų, nes įžeisti, o paskui įsiskoti būdo pabėgti neatšilyginus, yra ne krikščioniškas darbas, bet tikras bailumas. Bet užėjus staigiam pykėiui — juk visi esame žmonės ir todėl visi galime labai supykėti, — reikia daugiau vidurinės jėgos prašyti atleisti, negu eiti į dvikovą.

Malonu prisiminti Lietuvos ūkininką

REDAKCIJOS PASTABA

Brazilijoje dvikova ginklais yra labai retas dalykas. Bet ji dažna Urugvajuje, Vokietijoje ir Vengrijoje. Tačiau negarbingu, be charakterio liežuviu ir pluksninių dvikovų yra labai daug visur. Todėl šis vyskupo rašinys yra ir mums aktualus pamokymas.

Ideali Mergaitė Berniuku Akimis

Berniukams patinka daug mergaičių, susižavė keletu įsimyli vieną. Kartais įsimyli nesirinkdami, o kartais net įsimyli, dar ieško antros ir trečios, kol apsisprendžia vesti.

Kas lemia berniukų — vyrų sprendimą? Imkime anketą, kurią 1948 paskelbė vienas olandų iliustruotas žurnalas. Atsakiusiųjų amžius buvo tarp 17 ir 32 metų. Vidurkis — 20 metų. Kaip šiuose atsakymuose pristatoma ideali mergaitė — būsimoji žmona?

MOTERIŠKOS SAVYBĖS

Visi lyg susitarę pabrėžia dvi mergaitės savybes — švelnumą ir gerumą. Kiti jas išplėtoja: meili, draugiška, nuoširdi, rūpestinga, suprantanti kitą, paslaugi, pasiaukojanti

Tai rodo, kokia mergaitė turėtų būti. O kokia ji neturėtų būti? Daugelis atsako: neegoistė, neieškanti tik smagumų, neiššaukli, nesentimentali, neromantiška. Vienas pastebi: švelni ir meili, bet pakankamai tvirta ir išlygiata; turtingo jausmų pasaulio, bet sugebanti save valdyti sveiku protu.

Papildomos savybės iškeliamos šios: mokan ti įvertinti jai rodomą kitų dėmesį, nepavydi kitoms mergaitėms, pažįstanti žmones, turinti humoro ir šviesiai žiūrinti į gyvenimą. Vienas rašo, kad gerai sugyventų su savo broliais, o antras — kad turėtų artimo meilės ir svetingumo.

Svaibiausia — moteriškų savybių derinys. Vieni jį vadiną vidurio keliu, kiti išlyginimu, sveika pusiausvyra. Konkrečiai tai išreiškia šiais apibūdinimais, kuriuos bandykime grupuoti į tris:

1. Draugiška, bet neperdėtai. Meili, bet nepasiduodanti nuotaikoms. Veikli ir darbšti, bet nediktuojanti kitiems. (Tokios vadinamos suvyrėjusiomis mergaitėmis).

2. Sociali ir suvokianti socialinius reikalus, bet nepolitkuojanti. Turinti aiškia savo vėlia, bet ir klusni klusai, bet ne vergiška. Švelni, bet ne vyro vergė.

3. Nė pi, neperjautri, bet ir nepertyli. Gyvali akma, bet ne tuščia. Sugebanti reikštis rimtose pokalbiuose, bet neprasikišanti, nepabrėžianti savęs.

Vienas, lyg suveddamas viską, kas pasakytą, taip apibūdina: «Puiki mergaitė — moteris pilna to žodžio prasmė».

MOTERIŠKASIS PATRAUKLUMAS

Nedaug kas norėtų, kad mergaitė būtų graži. Kiti, matyt, sąmoningai to neminėjo, nes kas vienam gražu, kitam gali būti ne. Daugelis visai nemini žodžio «graži», bet prisimena, kad būtų «patrauklios išvaizdos». Kitiems išvaizda reiškia ne vien veido bruožus. Vienas rašo: «Jos charakteris turi būti išskaitomas iš veido». Kitas: «Yra kitas grožis, matomas būdinguose veido bruožuose».

Prie patrauklumo siejamas ir mergaitės apsirėngimas. Vieniems užtenka, kad apsirėngimas būtų darnus, skoningas. Kitiems — moteriškai patrauklus, išreiškias moteriškąjį žavumą, skonį, ritmingumą.

Žinia, tai vyrų balsas iš Europos, kur jie da lykai labiau ribojami saikingumu. Tai nereiškia kad europiečiai neieškotų mergaitėje sveiko modernumo. Vienas pastebi, kad «ji neatrodytų lyg iš maišo ištraukta». Bet daugelis nenorėtų mergaičių «su moderniom pažiūrom į dorovę, laisvę ir madas». Vidurio kelias: nesivaikanti puosmenų, bet ir neapsileidusi!

Mergaitės patrauklumą, atrodo, mažina viena savybė: plepumas. Vienas rašo, «kad nebūtų plepalų maišas». Kitas lyg pateisina: Turbūt, dėl to Dievas nepagailėjo moteriai iškalbingumo, kad iš jos mažieji kūdikiai greičiau išmoktų kalbos.

Apie mergaitės patrauklumą kiti sprendžia iš jos laikysenos šokiuose. Vienas iš savo būsimosios norėtų, kad «neperdaug plaktųsi šokių salėse». Kitas, kad būtų «be šokių manijos».

INTELEKTIŠKUMAS IR RELIGINGUMAS

Berniukai norėtų, kad mergaitė būtų inteligentiška. Kokia prasme? Kokia prasme? Jų pasi sakymai iškelia šiuos dalykus:

1. kad būtų aiškaus proto, sveiko sprendimo, logiško galvojimo;

2. pažintų gyvenimo formas, domėtusi moderniojo gyvenimo tikrove, turėtų interesą pasaulio įvykiams, sugebėtų kalbėti apie daiktus;

3. išsiverstų kasdieniškuose reikaluose, turėtų skonį įrengti butą ir pati apsirengti, mėgtų grožį bei meną ir suprastų kaip jį vertinti.

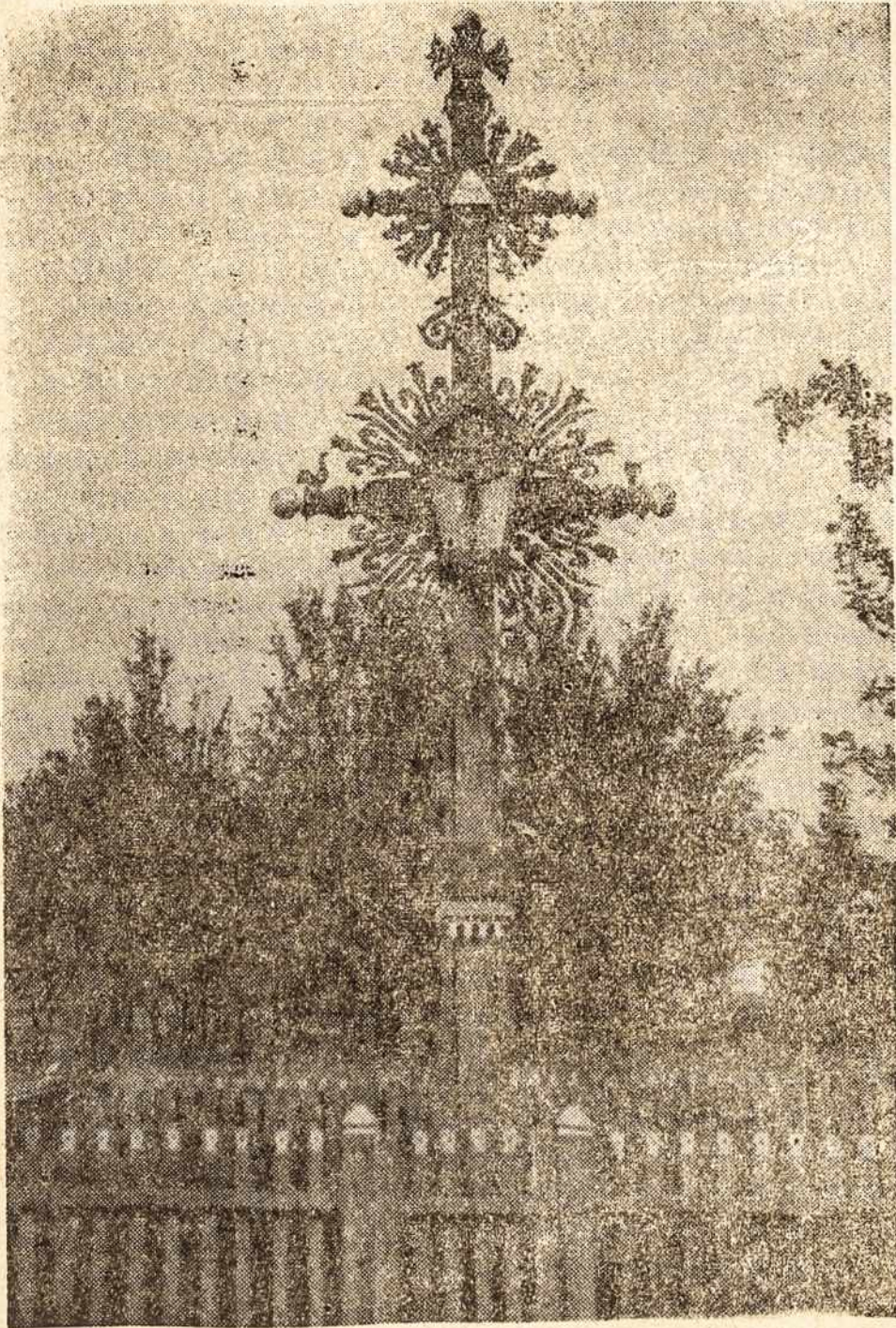
4. domėtusi literatūra ir teatru, pažintų muziką ir mokėtų skambinti; pastarasis dalykas daugelio tik pageidaujamas.

Bendras geras išsilavinimas laikomas pakankamu dalyku. «Baigusi ne daugiau, kaip vidurinę mokyklą arba gimnaziją».

Daugeliui būtų nesuprantama ideali mergaitė be religijos. Vienas rašo: «Norėčiau tokio tipo žmonos, kuri visa savo būtybe būtų suaugusi su religija». Kitas pastebi: «Mergaitė, kurios gyvenimo centre būtų Dievas», Trečias. «Kurios visas gyvenimas remtųsi giliu tikėjimu».

Ne vienas, kalbėdamas apie religingumą, prijungia ir dorines savybes: «religingas ir skais-tas», «garbingas, tyra ir ištikimas».

Nebe dabar Lietuvoj tokių gražių kryžių.

savo skaitytojus virš 420 kartų.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Krašto Valdyba ruošia ir šiais metais tradicinį aukštąjį mokslą baigusią jaunųjų Akademikų Vakarą.

JAU PASKELBTI metinių minėjimų ir įvairių švenčių planai — Argentinos Lietuvių Centras šiemet numato suruošti net 8 šventes, o Lietuviu Parapija savo salėje suruoš 9 šventes — minėjimus.

Z. VANAGAITĖ «Laiko» 422 numeryje aprašo savo įspūdžius iš Brazilijos Jaunimo Stovyklos. Šalia pridėtoje padėkoje rašoma: «Su giliu ilgesiu prisimename stovykloje praleistas dienas, kur mums teko pažinti ir susidraugauti su Brazilijos jaunimu ir pamatėme, kad visuose kraštuose mes turime vienminčių draugų, kuriuos jungia lietuviška dvasia ir lietuviški reikalai».

ROSARIO LIETUVIAI ruošia antrąją «Lietuviai Argentinoje» laidą, kurioje tarp platusis ir Pietų Amerikos Lietuvių Kongresų ir žinios bei nuotraukos iš Argentinos Lietuvių Organizacijų veiklos. Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba sutiko talkininkauti leidimo paruošime patikrinant žinias apie šio krašto lietuvių draugijas.

«**MINDAUGO**» drausija Berisso mieste paminėjo savo organizacijos 37 m. sukaktį. Kovo 30 buvo atšautos šv. Mišios už Draugijos narius, o vakare iškilminga sakaktyvių vakarienė. Sekančią die-

ną La Platos kapinėse applančyti mirusiųjų narių kapai.

(Laikas, nr. 422)

Buvęs Lietuvos Žemės ūkio ministerijos, Melioracijos departamento direktorius Jobas Čeičys (eidamas 67-tuosius amžiaus metus) balandžio 24 d. Maskvoj įgijo technikos mokslų daktaro laipsnį, apgynęs disertaciją, paremtą jo parašytais mokslų darbais melioracijos (žemės nusausinimo) klausimais. Oficialūs oponentai disertaciją ginant buvo du rusai profesoriai iš Leningrado ir Minsko ir J. Vidmantas iš Kauno Politechnikos Instituto.

Balandžio 23 d. Kaune, Žemės ūkio Akademijoje, įgijo žemės ūkio mokslų daktaro laipsnį prof. J. B. lavas, jau nepriklausomybės metais buvęs žinomas augalininkystės agronomas. Disertacijos tema — «Kviečių selekcija Lietuvoje». Oponentai — du iš Maskvos, vienas iš Minsko.

(ELTA)

ISIDĖMETINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY. MONTEVIDEO:

p. Anatol Grišonas, Ciudad de Paris 5836. Tel. 50 2180. Vei la kasdien prieš piet

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA Rua Inacio ir Av Zelina. Mons. Pío Magalhães kas. Tel. 63-5975

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas p. Juozas Malionis. Rua Itai 150 Casa Verde Tel. 51-4011

(dabaiga iš 2 pusl.)
jos katalikų eksarchata. V-sos krios aštuonios vengrijos vyskupijos, Esztergom, Eger Raab, Pecs, Csano, Stuhlweissenburg, va r Veszprem yra valdomos apaštališkųjų administratorių, ar kurijos rinktu vyskupijų valdytojų. Šių faktų akivaizdoje suprantamas Bažnyčios susirūpinimas iš naujo sutvarkyti vengrijos katalikų Bažnyčios administraciją.

plokštele su 14 lietuviškų laidų.

ARGENTINOS KRAŠTO Lietuvių Bendruomenė šalia veikiančios šeštadienio Mokyklos ruošia dar kursus gitaros ir akordeono muzikos, o mergaitėms mezgimo ir virimo pamokas.

LIETUVIŲ SUSIVIENIJIMO patalpose pradėjo vykti repetitijos ažučių Ansambliui. Jam vadovauja p. I. Simanuskienė.

IŠ URUGVAJAUS atvyko kun. J. Giedrys, SJ, laikyti Aušros Vartų parapijoje lietuviams rekolekcijas.

«**LAIKAS**» jau gerokai įpusėjo 20-tuosius lankymo metus. Per tą laiką jis aplankė

Argentinos padangėje

Šv. CECILIJOS CHORAS nutarė minėti savo 38 metų gyvavimo sukaktį k. rugpiūčio mėn. 10 d. Taip pat numatė įdainuoti ilgo grojimo

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvos diplomatijos šefas p. St. Lozoraitis praneša, kad mirus įgaliotam ministeriui Dr. Frikui Mejeriui, Brazilijos lietuviams konsularinius patarnavimus (pasai, įvairūs liudijimai ir k.) laikinai atliks Lietuvos pasiuntinybė Urugvajuje. Jos adresas yra:

Legacion de Lituania
Ciudad de Paris 5836
Montevideo, Uruguay

Metalurgica ARPRA LTDA.
METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS
ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS
Rua Marechal Malet, 97 - 125 Tel. 63-5821 — V. Zelina V. Prudente
Caixa Postal 371 — São Paulo

PIGI IR GERA KOKYBĖ
Ceslovas Jakiunas
Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52 2289. S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų.
SIUVYKLOJE LAURO
Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo
Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA
IRMAOS CARRIERI LTDA.
Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!
Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223
Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

TÉVAI JÉZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. 92-2263

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606, Tel. 81-6423.

Įždininkas p. JORGE GARSKA Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:
V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį, kaip iki šiol

Mooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8 00 ir 17,00 val. Darbo dienomis 7 r 7 30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 d mišios.

Špažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias.

Trima menesio sekmadienį, arque das mações 10 val. Casa Verde 1 5 val.

Antra
Jaçana klieriku kopl. 8,30 val. 30m Retire 10 val. Uttinga 16 30 val.

ečia
Água Rasa 30 val. Moinho Velho 11,30 val. apa 1,30 val.

Paskutinį
Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10,30 val. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO
Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIS NINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

«MUSU LIETUVAI» DVIDESIMTS METŲ!

Dalyvaukite paminėjimo baliuje geguzės 25 d.!

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

LIETUVIAI VAIKAI
PAGERBĖ SAVO MOTINAS
VIEŠAI

«Žilvičio» samburio iniciatyva ir L. K. Bendruomenės chorui talkinaut, š.m. gegužės 12 d. V. Zelinoje buvo suroštas Motinos Dienos viešas paminėjimas.

Motinos Diena pradėta pamaldomis V. Zelinos bažnyčioje. «Žilvičio» samburio vaikučiai įeidami į pamaldas su savo motinėlemis, prie Dievo Motinos altoriaus padėjo kiekvienas savo atsineštą gėlę. Sv. Mišias atnašavo Prel. Pijus Ragaižinskas, pritaikindamas tai dienai pamokslą. Įspūdingai skambėjo choras Šiluvos Dievo Motinos atvaizdu papuoštuose Sv. Juozapo bažnyčios skliautuose ved. maestro Viktoro Tatarūno ir vargonais grojant prof. Liucijai Šukytei.

Po pietų 15 val. publika rinkosi į S. Miguel Arcanjo gimnazijos salę, kur įvyko tai dienai skirta meninė programa.

Programą pradėjo «Žilvičio» vadovė mok. H. Mošinskienė, pakviesdama prelatą tarti išsamų žodį motinoms. Prelegentas paragino motinas ir vaikus prisidėti prie lietuviško žodžio išlaikymo ir darbų, kurie apsaugotų jaunąją kartą nuo nutautėjimo.

S. Paulo lietuvių jaunimo atstovas į motinas prabilo labai jautria kalba — Pijus Butrimavičius, pasveikindamas motinas ir močiutes jauno kootojo vardu.

L. K. B-nės Choro Valdybos pirmininkas Viktoras Tatarūnas pagarbai pasveikino su-

sirinkusias motinas choro vardu.

«Žilvičio» tėvų komiteto vardu — neatsiradus nei vienam tėvui išdėjusiam nuo scenos prabilti į susirinkusius, lietuvišką žodį tarė Leokadija Aleknavičiūtė,

Po sveikinimų, scenoje išsiriavię programos dalyviai, sugiedojo motinoms «Ilgiausių metų» ir paėilini nusileisdami į salę, kiekvienas įteikė savo mamytei skirtą gėlę.

Meninė programos dalis pradėta rašytojos Vandos Frankienės scenos pasaka «Valdovė Teisutė», kurios pirmą ir antrą veiksmą suvidino «Žilvičio» šešadienio popiečių lankytojai. Vaidino: Leokadija Aleknavičiūtė — Valdovę Teisutę, Verutė Aleknavičiūtė — Našlaitę Danutę, Vilza Guzikauskaitė — Kiškis, Antanas Aleknavičius — Pirmas Lokys, Jonas Paulius Silickas — Antras Lokys. Nykštukai: Teresė Aleknavičiūtė, Audra Vosyliūtė, Antanukas Silickas, Roberto Bareišis, Anatoli Lafaef, Ricardo Bendoraitis ir Neli Louvato. Gėlės: Karolina Rubliauskaitė, Regina Bortierius, Edna Karevičiūtė, Liucija Bareišytė, Danutė Silickaitė, Leonice Rubliauskaitė, Marcia Sinkevičiūtė ir Marina Lafaef.

Nykštukų ir gėlių šokius paruošė Leokadija Aleknavičiūtė. Vaidinimą režisavo ir sufleravo H. Mošinskienė.

Lokių rubus padarė ponita Cilenė Silickienė, gėlių suknytės siuvo ponita Henrika Aleknavičienė. Visą plokštelių muziką tvarkė ponas Jonas Silickas paskolines tam reikalui ir savo vitrola portatili.

Po dešimties minučių pertraukos Žilvičio popiečių vy-

«Mūsų Lietuvos» steigėjai, ypač p. Juozas Matelionis, talkinamas Sv. Juozapo Vyrų Brolijos, rengia paminėjimo balių Zelinoje, jaunimo namuose, gegužės 25 d. Visi skaitytojai ir draugai esate kviečiami maloniai praleisti laiką!

Per 20 metų ML matė ir šilto ir šalto. Buvę tiek nusilpus, kad jau rengėsi mirti. Atkuto. Eina toliau. Ir nežada šiemet mirti. Nei kitais metais. Ateikite pasidžiaugti, jei geros kloties palinkėti. Jūsų apsilankymas bus laikraščiuui moralinė ir medžiaginė parama. Rengėjai laukia Jūsų!

Pakvietimus galima gauti Mokoje pas T. Jėzuitus, Zelinoje pas Juozą Baužį, Igną Verbicką, Vytautą Žalkauską, Kazimierą Rimkevičių ir K. Triubą. Vila Prudentėj — pas Motiejų Tamaliūną ir Casa verde pas Brolius Matelionius.

resnių mergaičių chorelis va dovaujamas p. Liucijos Šukytės padainavo dvi dainas. So lo partiją deklamavo Audra Vosiliūtė.

Lietuvių jaunimo kvartetas, gitara pritariant padainavo Plukia Nemunėlis. Šį ansamblį sudaro: Marytė Aleknavičiūtė, Elenutė Silickaitė, Sonia Danutė Ramoškaitė ir gitara — Martynas Ramoška. Toliau sekė L. K. Bendruomenės Choro pasirodymas.

Į motinas prabilo jaunuolis Albinas Seliokas pakviesdamas į sceną vyriausią ir daugiausia Sv. Juozapo Bendruomenėje užsitarnavusią pagarbos motiną — Moniką Kleizienę. LK Bendruomenės vardu jai įteikiama dovana ir gėlės. Žilvičio tėvų komiteto vardu iškviečiama į sceną vyriausia amžiumi močiūtė Elena Čeponienė. Jai įteikia dovanėlę ir gėles pačios jauniausios Žilvitietės. Taip pat pagerbiamos ir B-nės choro choristės motinos.

LKB Choras dainuoja motinoms gražiausiasias dainas, o jų tarpe išsoka tautiniais rubeliais pasiredžiusios žilvitietės, pasakydamos po vieną motulėms skirtą įeilėraštuką.

LK Bendruomenės choras gražiai šešias dainas vad. maestro Viktorui Tatarūnui ir pianu palydint L. Šukytei.

Programos atvangoje Izabelė Seliokienė davė pranešimą apie Moterų Draugijos ruošiamą pikniką birželio 2 dieną, į kurį kviečiami visi lietuviai dalyvauti.

Pabaigai žilvičiai vadovaujami Leokadijos Aleknavičiūtės, pašoko nuotaikingą šovatarą. Šokėjų ansamblių sudaro Laima Vosyliūtė, na Emilija Silickaitė, Antanas Aleknavičius, Antanas Silickas, Arletė Dilytė, Žanetė Nikitin, Jonas P. Silickas, Leonice Ru-

bliauskaitė, Milda Misiunaitė, Elena Bareišytė, Sonia Bareišytė, Vanda Aleknavičiūtė, Vanda Pilpavičiūtė, Vilma Jocytė, Silvia Bendoraitytė ir Liucija Bareišytė.

Programo pranešėjais buvo Marytė Aleknavičiūtė ir Pijus Butrimavičius.

Visas minėjimas praėjo sklandžiai, tik tenka apgalvoti tauti, kad turėjome labai mažai publikos.

Motinos Dienos minėjimas atsilankiusiems ir pinigais parėmusiems rengėjai taria nuo širdų ačiū,

Dalyvis

— Prof. Ant. Stonis, praėjusią savaitę firmos reikalais išvyko į JAV, Kanadą, Japoniją, Australiją. Grįš pabaigoj šio mėnesio.

Praėjusią savaitę mirė Ona Rakauskienė, 25 m. amžiaus. Palikudime paliko vyrą Konstantiną ir tris mažus vaikučius.

Vila Zelinoje mirė Stasys Bučelis, 56 m. amžiaus. Paliko liudinčią žmoną ir sūnų. Rio de Janeire mirė Stefanija Valiukevičienė. Paliko nuhiudusį vyrą Vladą.

Praėjusį sekmadienį, gegužės 12 d. Vila Beloje mirė Nikodemas Labuckas 83 m. amžiaus. Iš giminių paliko hiudusius brolių ir jo šeimą.

◆◆◆

Laiškai: Kl. Čipaitei, L. Šlapelienei, O Kamantauskienei, J. Masiuliui, H. Lazdauskui, J. Polevač, El. Gutauskienei, D. Petratienei, O. Pakalniui, J. Saglauskui, M. Vitkunienei, Ed. Zalandauskui, J. Satkunaiti, I. Kutkienei, S. Sermukš-

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,20

nini, J. Bagdžiui, J. Antanaičiui, W. Saviraitei, K. Navickiene, V. Tatarunui, M. Kleizienei, R. Tijunėliui, O. Masienei, A. Lunskienei.

P DĖKA

Nuoširdžiai dėkojam visiems asmenims, tankiusiems mane sergautį ligoninėje ar namuose, pre. P. Raagažiaskui, visiems giminaičiams, kaimynams. Labai ačiū.

Anelė ir Juozas Baužiai

Mooca

Dr. V. Kudirkos salėje šes tad enį buvo jauki arbatėlė. Ją surengė Maldos Apaštaliavo moterys, talkinamos liet. mokyklos vaikų mamų. Dve jopoms iš eistuvėms ir motinoms pagerbi.

Pirmosios išleistuvės skirtos T. Jėzuitų provinciolui, Jis pirmą kartą lankė savo provincijos tėvus besidarbuojančius Pietų Amerikoje, S. Paulyje pabuvo savaitę laiko, Su sipažino su tėvų darbais, lan kesi pas jo Em. Kardinolą, ir pas eilę kitų prietėlių. Susi rinkusiems į išleistuves pasakė šitą žodį, dėkodamas už didelį prielankumą, ragino ir toliau pozityviais darbais jungti lietuvius vienon šeimon ir Kristaus bendruomenėn. Jam sugiedota «Ilgiausių metų!»

Kitos išleistuvės — tai p. Petro Simonio ir jo dukters Elenutės išleistuvės Amerikon. Elenutei įteikta gėlių puokštė ir abiem palinkėta laimingos kelionės. Nuostabūs žmonės tie Šimoniai. Jų gera širdis bei ranka visur aptenka. Sun ku būtų rasti kurį nors gerą darbą, kurį jie nebūtų parėmę.

Nors ne pirmoje vietoje minime, bet mokyklos vaikučiai pasirodė arbatėleje pirmieji. Jie suvaidino savo mokytojos R. Braslauskaitės parašytą vaidinimėlį. O žmonės plojo jauniems mūsų vaidintojams, būsimosioms žvaigždėms. Po vaidinimo dar padainavo trejetą dainelių ir apdovanojo savo mamytės gėlėmis. Kiek daug ir kokių gražių dalykų būtų galima su mūsų vaikučiais padaryti, jei tik tėvai leistų juos lietuviškon mokyklon. Gaila, kad mokyklos direktorius T. L. Zaremba negalėjo dalyvauti. Gripas buvo paguldęs jį ant šonų! Tat netikėtai visas minėjimo programos darbas pravesti teko panelei Reginai Braslauskaiti ir ji atliko pasigėrėtinai.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10 647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo

Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Consultorio e Residência RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende se com hora marcada

DR JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206,

Vila Prudente, Tel. 63 5352

Dr. Victor Pedro Saulytis

Cirurgião dentista pela Universidade S. Paulo

C. R. O. S. P. Nr. 727

Clinica de adultos e crianças Fluor — RX —

Alta rotação.

Endodontia e ortodontia movel (ortopedia),

Taisomi kanalai ir kreivi dantys.

Rua França Carvalho, 121, Mooca,

Arti Dr. Vinco Kudirkos mokyklos rūmų.